

SMAASTYKKER.

2. Christian IX's Erindringsmedaille.

Et uudsætteligt Minde.

En kold og regntung Eftermiddag 1906, det var den 29. Januar, sad Kongevagten paa Amalienborg lunt inden Døre, medens Ilden lystigt knitrede i den store Ovn i Mandskabets Vagtstue. Ved de kongelige Palæers Porte gik Vagtposterne og smaafrøs. Ingen tænkte paa, at netop denne Dag skulde faa Betydning i Danmarks Historie.

Klokken var henad 3, da man fra Underofficersvagtstuen Vinduer, hvor 2 smaa Tambourer sad og snakkede, lagde Mærke til, at der nede paa Slotspladsen foran Rytterstatuen samlede sig en Del Herrer iført høje Hatte og med opslaaet Paraply. Herrerne saa forventningsfulde ud over Slotspladsen op mod Residenspalæets Vinduer, som om de ventede, at noget skulde ske. Pludselig blev Palæporten ved Kronprinsens Palæ slaaet op med et Drøn, der er velkendt i en Garders Øre, og en Vogn kørte ud over Pladsen med Kronprinsparret (senere Fr. VIII). Saa hurtigt kørte Vognen, at Vagten, der ellers af de ved Palæerne udstillede Poster gennem Post for Gevær rettidig averteres, denne Gang kom saa sent til Gevær, at det kongelige Køretøj var midt paa Slotspladsen, inden Vagten med „sænket Fane og præsenteret Gevær“ til Honnørmarchens Toner stod opstillet. Vognen kørte ind i Christian IX's Palæ.

Nede fra Amaliegade hørtes samtidig højrøstede Mandsstemmer; men hvad der blev raabt, kunde Vagten ikke høre. Garderne satte Geværerne tilbage i Gevær-fourchetterne, men naaede ikke længere end til Hjørnet af Kolonnaden, da en anden Vogn kørte frem fra Kron-

prinsens Palæ med Prinsesserne Thyra og Dagmar og Prinserne Harald og Gustav. Vagten kom hurtigt paa Plads, og atter lød Honnørmarchens Toner ud over Pladsen. Medens dette foregik, kom de højrøstede Stemmer nærmere og nærmere, og det viste sig at være nogle Mænd, der uddelte farvede Løbesedler til det omkringstaaende Publikum, bl. a. til Herrerne med de høje Hatte, som ivrigt studerede Sedlernes Indhold.

Kaptajn Raedel, der var Vagtkommandør, henvendte nogle Ord til Premierløjtnant Greve Knuth, og Sergent Højer blev sendt ud paa Slotspladsen for at faa at vide, hvad der stod paa disse Sedler. Sergenten sikrede sig ikke alene en Løbeseddel, men ogsaa Manden, der blev taget med ind i Vagten. Kaptajnen, Premierløjtnanten, Sergenterne Højer og Castus Hansen samt de 2 smaa Tambourer læste med Forundring Løbesedlens Indhold. Der stod: „Hans Majestæt Kong Christian IX er død“. Paa andre Sedler stod: „Kongen er død“.

Det var ejendommeligt for en Vagt, der stod tæt om Kongen, at modtage et saadant Budskab udefra. Garderne, der var klar over, at der var hændet noget vigtigt, stimlede sammen inde i Kolonnaden; men just da Kaptajnen beordrede dem ind i Vagtstuen, lød Post for Geværs Raab: „Til ... Gevær“. Og atter stod Vagten paa Plads. Det var Prins Christian (vor Konge), som fra sit Palæ kørte over Pladsen.

Manden med Løbesedlerne forsvandt i et Nu og fortsatte med at raabe: „Kongen er død!“ „Kongen er død!“ Vagten var i en pinlig Situation. Var Kongen død? Var det rigtigt, da maatte Spillet ikke røres. Vi havde spillet to Gange; men da vidste Vagten intet, men nu? Kunde man med Sikkerhed gaa ud fra, at Løbesedlerne talte sandt? Det var et vanskeligt Øjeblik for Vagtkommandøren. Tambouren havde løftet Trommestokkene til Slag, og Piberen havde Fløjten for Munden. Begges Øjne var rettet paa Kaptajnen. Garderne saa skiftevis paa det kongelige Køretøj og paa Kaptajnen, og alle som een følte Øjeblikkets Spænding. Nu var Vognen ud for Frederik V's Statue, og endnu havde Kaptajnen ikke givet det lille Tegn med Sabelen, som var Signalet til, at Spillet maatte røres.

Da med eet udløstes Spændingen. Kusk og Tjener gav

sig til at „vinke af“. De røde, folderige Kuskeslag bevægede sig som i stærk Blæst, og Vagten var nu klar over, at Ordren kom fra højere Sted; men samtidig bekræftedes det, at Løbesedlernes Indhold talte sandt.

Spillet rørtes ikke, og det skulde vare mange Uger, før Honnørmarchens Toner atter skulde lyde ud over Slotspladsen. De smukke, velplejede Heste trak med elegante Bevægelser den kongelige Vogn forbi Vagten. De sølvbeslaaede Brystblinkere i Bringestykket svingede frem og tilbage, medens Seletøjets Bjælder klang som fjerne Klokker, der med deres eget Sprog fortalte den Garde, der stod her, at den gamle Konge var død. — —

Residenspalæets Porte lukkede sig efter Vognen; men Vagten blev endnu en Stund staaende som støbt i Staal, og betaget af Øjeblikkets Alvor saa den ud over Slotspladsen.

Mange Mennesker strømmede nu ind paa Pladsen og tog Opstilling foran Residenspalæet. Herrerne med de høje Hatte viste sig at være Ministre og Embedsmænd, der skulde have deltaget i et Statsraad sammen med Kongen; men da Kongen ikke indfandt sig, og man hørte om Majestætens Upasselighed, tog Statsraadets Medlemmer straks hen til Amalienborg.

En Adjudant fra Kongens Adjudantstab indfandt sig nu i Vagten og meldte, at Landets Konge var afgaaet ved Døden. Under den nervøse Travlhed, der opstod ved Budskabet om Kongens Død, havde ingen paa Slottet tænkt paa at bringe Meddelelsen videre til Vagten. Faa Timer efter var Vagtens Fane, Tromme samt Officerernes Portepéer indhyllede i Sørgeflor.

Det var en Begivenhed, som gjorde et uudsletteligt Indtryk paa dem af Kongens Livgarde, der havde udført den sidste Vagt for deres Konge. Efter et Par Timers Upasselighed var Majestæten stille sovet ind i Døden efter at have regeret Danmarks Rige i 42 Aar. Kongens Død bragte Sorg Landet over, ja selv i Udlandet bevidnede man sin Deltagelse. En elskelig og ridderlig Monark var gaaet bort. Da Flaget paa Residenspalæet langsomt gik paa halv, præsenterede Vagten Gevær som en sidste Hilsen til den hensovede Konge, og da samledes alles Tanker om den dybe Sorg, der havde ramt vort Kongehus og det danske Folk. Ganske let bevægede Fla-

get sig for Vinden, som vilde ogsaa det bringe ham en sidste Hilsen, fordi han havde elsket det saa højt.

— — —

Den 15. Februar 1906, 17 Dage efter Christian IX's Død, var det Vagthold, der havde udført den sidste Vagt for Kongen, tilsagt i Audiens hos Kong Frederik VIII paa Amalienborg Slot.

Den sparsomme Vintersol skinnede ind i Audienssalen, hvor 44 Gardere fra Kaptajn til mindste Tambour stod opstillet paa 2 Geledder.

Fløjddørene ind til Salen blev aabnet, og Kongen efterfulgt af sin Adjutantstab kom ind. Dybt bevæget hilste Kongen paa hver enkelt Mand med et Haandtryk, der mere end Ord lod os mærke Kongens dybe Sorg. Henvendt til os alle talte Kongen i smukke Ord om sin elskede afdøde Fader og om den store Sorg i den kongelige Familie. Den sidste Del af Talen var næppe hørlig, da Sorgen overvældede Kongen. En for en traadte nu hver Mand hen til et Marmorbord, hvorfra Kongen personlig overrakte ham et Etui med en Sølvmedaille i rødt og hvidt Baand til Erindring om den sidste Vagt for Christian IX. Derefter var Audiensen forbi.

Medaillen fik Navnet „Christian IX's Erindringsmedaille“ og blev kun tildelt de 44 Personer fra den sidste Vagt. For Tambourernes Vedkommende var den ene kun 16, den anden 17 Aar. De blev saaledes de yngste dekorerede Mænd i Landet. Af disse Medailler findes der nu kun een tilbage i Hæren, og den bærer jeg. Min Kammerat paa 17 Aar døde under den første Verdenskrig som Kaptajn i den amerikanske Hær.

Christian Mullik.
